

LEPKAVÁ PAST NA PÍSKORYPKY

Střevíčník dostal své jméno podle spodní části květu tvořené vyklenutým pyskem okvětního lístku. Ten svým tvarem připomíná střevíc a je v něm skryta důmyslná past s opylovacím mechanismem. Květem zlákaný hmyz usedne na okraj otvoru a sklouzne do nitra pysku. Cesta zpět je však díky vylučovaným kluzkým látkám a zpětně ohnutým chlupům nemožná. Na svobodu se hmyz dostane pouze velmi úzkou štěrbinou v blízkosti báze pysku, kde jsou umístěny tyčinky a pestík. Při úniku malým otvorem ulpí na hřbetě oběti lepkavý pyl, a pokud pak hmyzí pomocník navštíví další květ střevíčníku, může dojít k opylení. To je u většiny orchidejí vázáno na konkrétní druhy hmyzu. Střevíčník pantoflíček k němu potřebuje včely pískorypky.

ZE STŘEDU EVROPY DO JAPONSKA

Domovem střevíčníku pantoflíčku je střední a severní Evropa, směrem na východ se postupně rozšířil přes přední Asii a Kavkaz až do Mongolska, Číny a Japonska. U nás roste zhruba na stovce míst kromě Plzeňského, Karlovarského a Moravskoslezského kraje.

STŘEVÍČNÍK PANTOFLÍČEK

(*Cypripedium calceolus*)

Vyšlapané cestičky, na jejichž konci je zválená tráva od fotografů – tak vypadá okolí naší nejkrásnější orchideje ještě dlouho poté, co odkvete. Velikostí květu připomíná střevíčník pantoflíček tropické druhy, a snad právě proto je tak atraktivní. V polovině května se stává stále vyhledávanějším cílem turistů i školních exkurzí.

CO POTŘEBUJE K ŽIVOTU

Střevíčník je vytrvalá rostlina, která se dožívá i několika desetiletí. Vyhovují mu mírně vlhké půdy, které přes léto vysychají. Daří se mu v polostínu, ale lze ho nalézt i na slunných stanovištích. V lesích roste obvykle na místech s řídkým bylinným podrostem. Rozmnožuje se buď velmi drobnými semeny, nebo rozrůstáním trsů pomocí podzemních oddenků. Klíčební semen se neobejde bez symbiotických hub v půdě (tzv. mykorrhiza).

CO JEJ OHROŽUJE

V lesích mu vadí přílišné zastínění nebo naopak i holosečné hospodaření, které vede k náhlé změně světelných a vlhkostních podmínek. Nevyhovuje mu ani příliš časně nebo dvojí kosení luk. Rostliny může poškozovat i okus nebo hrabání a rytí zvíře. Na některých místech je také půda znečištěna chemickými látkami. A v neposlední řadě ohrožují střevíčník i samotní lidé – stále ještě mizí tato krásná orchidej z naší přírody proto, že se někdo rozhodl mít ji na zahradce.

JAK MU POMOCI

V lesích vyžaduje střevíčník citlivé probírky a prosvětlení stávajících porostů, mýcení křovin a náletových dřevin. Luční a stepní stanoviště, kterých je oproti lesním méně, jsou kosena až po dozrání semen, přepásána ovce, případně je z nich vyhrabávána stařina.

DALŠÍ CÍLOVÉ DRUHY

ještěrka
zelená

přástevník
kostivalový

saranče
skalní

koniklec
otevřený

kavyl
olysalý

LIFE ZNAMENÁ ŽIVOT

Projekt LIFE České středohoří přispívá k tomu, aby se ve zdejší jedinečné krajině lépe dařilo třem vzácným rostlinným a třem živočišným druhům. Pro svůj život potřebují taková místa, která z naší krajiny kvůli změnám v hospodaření už téměř vymizela, jako jsou stepi a pestré lesy. Šestiletý projekt podpoří jejich obnovu.

Zaujali jsme vás? Sledujte nás na Facebooku na stránce LIFE České středohoří nebo na našich webových stránkách.

www.facebook.com/lifeceskestredohori

www.lifecs.cz | www.nature.cz

LIFE
ČESKÉ
STŘEDOHOŘÍ

Období realizace projektu: 2017 - 2023

Vydala AOPK ČR, RP SCHKO České středohoří v rámci projektu LIFE16 NAT/CZ/000639 financovaného Evropskou komisí. Za obsah odpovídá AOPK ČR.

Text: J. Bohuňková a kol. | Foto: J. Bělohoubek, K. Tremlová
Grafická úprava: J. Šmucar | Vydání: první | Náklad: 1000 ks
ISBN: 978-80-88076-91-9

Ministerstvo životního prostředí